

LIETUVOS PLUOŠTINIŲ KANAPIŲ RINKOS APŽVALGA IR PERSPEKTYVOS

PLUOŠTINIŲ KULTŪRŲ AUGINTOJŲ ASOCIACIJA

2019
VILNIUS

Turinys

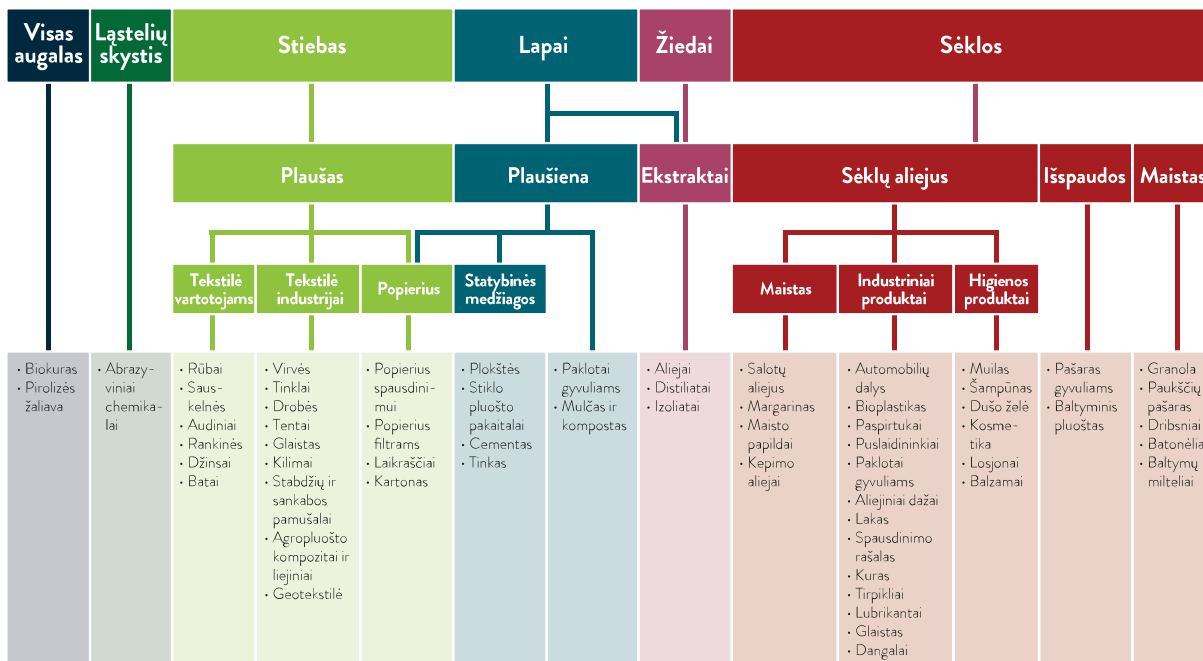
- I. Pluoštinių kanapių verslas Lietuvoje ir pasaulyje
- II. Pasaulinė kanapių produktų rinka
  - a. Pasaulinės kanapių produktų rinkos vertė ir augimo dinamika
  - b. Inovatyvūs ir tradiciniai produktai
- III. Pluoštinių kanapių industrijos augimas Šiaurės Amerikoje ir Europoje
  - a. Pluoštinių kanapių industrijos gimimas ir geometrinis augimas Šiaurės Amerikoje
  - b. Augimo potencialas
  - c. Investicijos Europoje
- IV. Potencialas Lietuvoje
  - a. Investicijos į gamybą
  - b. Nauda ūkininkams
  - c. Nauda valstybei
- V. Kanapių produktų teisinis reguliavimas pasaulyje ir Europos Sąjungoje
- VI. Esminiai reguliaciniai pokyčiai, būtini siekiant investicijų ir jų efekto

I. Pluoštinių kanapių verslas Lietuvoje ir pasaulyje

Pluoštinės kanapių augalo panaudojimo būdai

Pluoštinės kanapės plačiai naudojamos tekstilės, statybinių medžiagų, maisto pramonės, biokuro gamybos srityse, taip prisidedant prie aplinkos tausojimo:

Pluoštinių kanapių produktai:

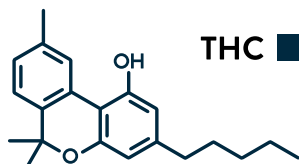

Šaltinis: Hemp Business Journal, 2019 m.

Kanapėse esančios aktyvios medžiagos

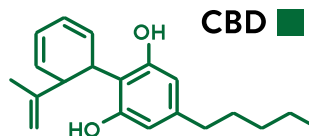
Šiuo metu sėjamojoje kanapėje yra nustatyta daugiau nei 500 junginių. Visi kanapėje randami junginiai skirstomi į dvi grupes – kanabinoidai ir nekanabinoidai. Kanabinoidai – tai junginių grupė, kurių struktūroje yra C21 terpenofenolinis karkasas. Tai plačiai ištyrinėta ir labai specifiška junginių grupė, pasižyminti poveikiu žmogaus nervų sistemai. Augaluose randami kanabinoidai dar vadinami

Kanabinoidai

Pavadinimas

Tetrahidrokanabinolis
angl. *Tetrahydrocannabinol*

Kanabidiolis
angl. *Cannabidiol*

fitokanabinoidais. Nekanabinoidams priskiriami flavonoidai, mono- ir seskviterpenai, cukrai, azoto turintys junginiai, angliavandeniai, aminorūgštys ir kiti.

Kanabinoidai skirstomi į dvi pagrindines rūšis. Pirmoji tetrahidrokanabinolinė rūgštis (THC) randama specialiai marihuanos gamybai naudojamuose augaluose. Pluoštinių kanapinių augaluose randama kanabidiolio arba CBD, kuris pasižymi priešuždegiminėmis, nerimo ir traukulių malšinimo savybėmis. Priešingai, nei THC, CBD neturi jokių psichoaktyvių savybių.

Geografinės-klimatinės sąlygos auginti kanapes Lietuvoje

Kanapėms auginti labiausiai tinka derlingi mineraliniai dirvožemiai (priemoliai ir priesmėliai), nusausintos ir sukultūrintos pelkės. Geriausiai kanapės auga derlinguose dirvožemiuose, kurių pH 7,1-7,6.

Kanapės sėjamos, kai dirvos paviršius įšyla iki 8-10 °C. Jei dirva įšilusi iki 8-10 °C ir yra pakankamai drėgmės, kanapės sudygs per 8-10 dienų. Kanapių sėja beveik sutampa su vasarinių javų sėja.

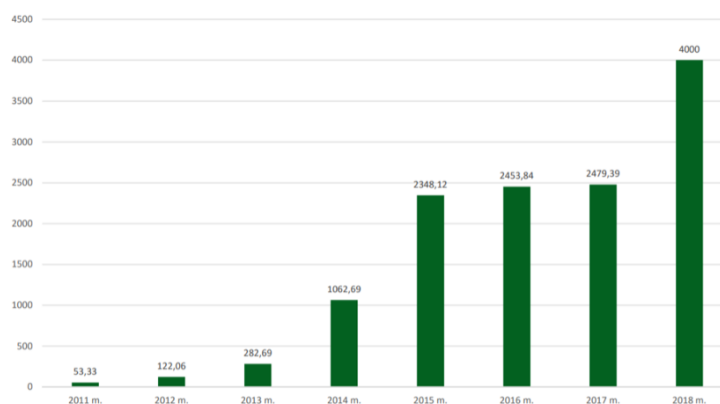
Auginant pluoštines kanapes sumažėja pesticidų naudojimas, nes šie augalai atsparūs daugeliui kenkėjų, dažnai net auginami šalia kitų kultūrų kaip kenkėjus atbaidanti priemonė. Kanapės yra itin svarbūs augalai sėjomainai – jos palieka daug organinių medžiagų, reikšmingai gerina dirvos humusingumą, neišsekina dirvožemio, jei nukūlus sėklas kanapių stiebai susmulkinami (tinka lėkštės) ir užariami (90 % kanapės suvartojamų mikroelementų koncentruojasi stiebuose ir lapijoje), be to apvalo dirvožemį nuo sunkiųjų metalų. Lenkų mokslininkų tyrimų duomenimis, kanapės vidutiniškai iš 1 ha dirvožemio gali pasisavinti 500 g vario, 140 g švino ir 35 g kadmio, taip išvalydamos dirvą.

Pluoštinės kanapės šiuo metu auginamos visoje šalyje, daug ūkių koncentruojasi vidurio ir šiaurės vakarų Lietuvoje. Jos nėra lepios dirvožemiui – tinka vidutinio derlingumo žemės, todėl ši kultūra populiari tarp žemdirbių auginančių ekologišką produkciją.

Pasėlių apimtys

Šiuo metu Lietuvoje kanapes augina 182 augintojai, kurie dirba 4000 ha. laukų plotą.

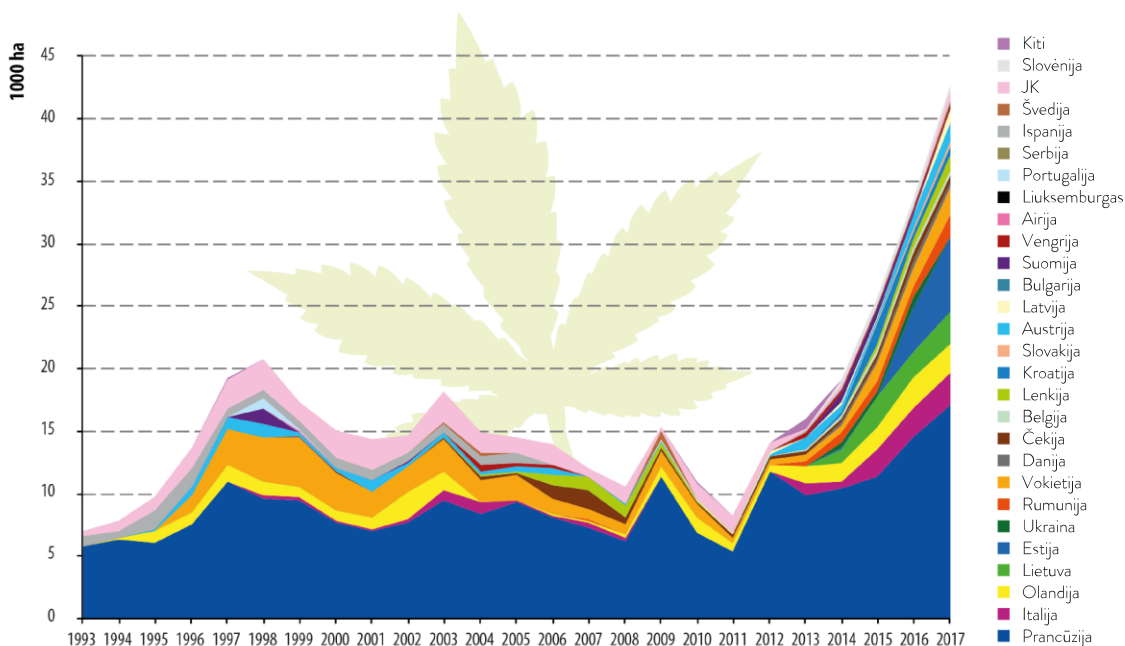
Pluoštinių kanapių plotai (ha) Lietuvoje

Šaltinis: LAAMC, 2019 m.

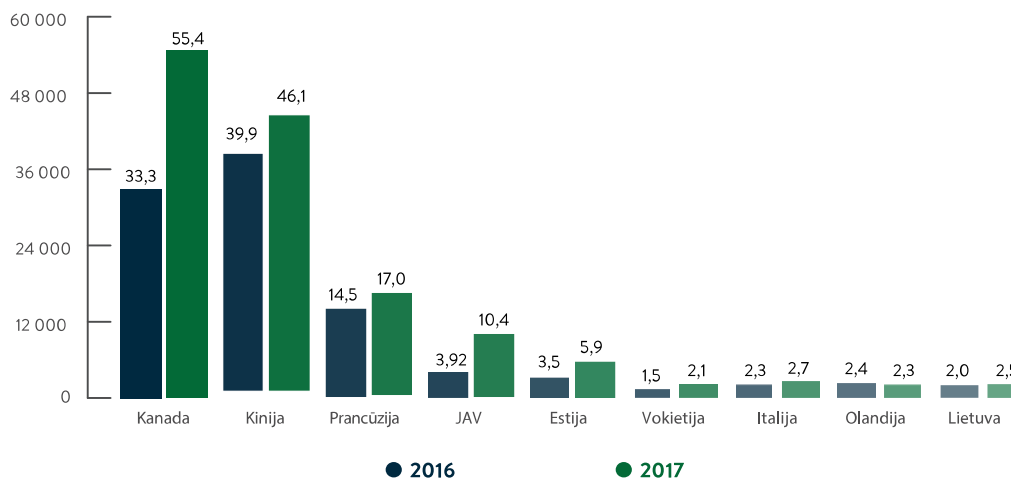
Lietuva yra viena pirmaujančių valstybių Europoje pagal kultivuojamą kanapių plotą, patenka į pasaulio augintojų TOP 10.

Pluoštinių kanapių pasėliai (ha) ES, 2017 m.

Šaltinis: LAAMC, 2019 m.

Pluoštinių kanapių pasėliai (ha), 2017 m.

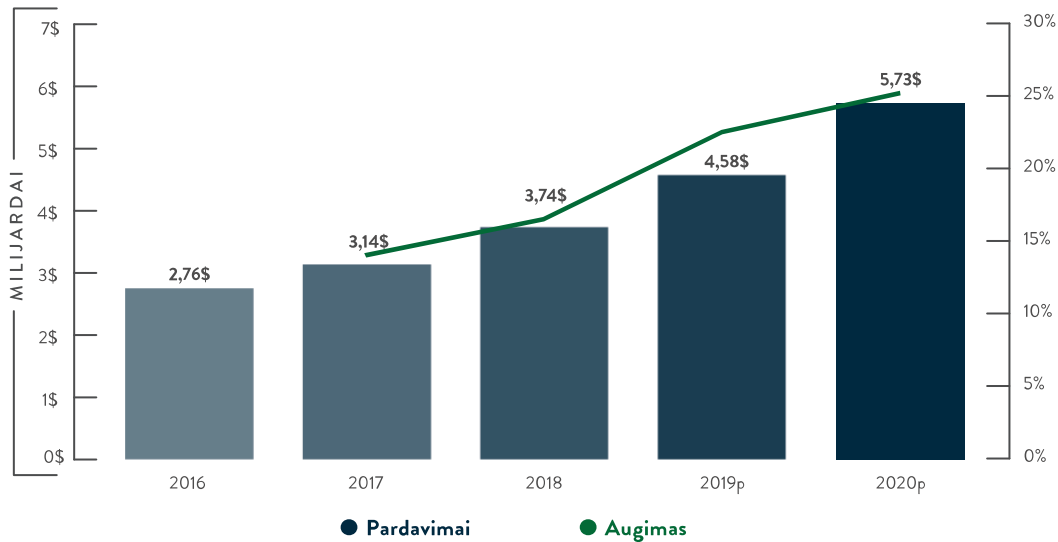

Šaltinis: Hemp Business Journal, 2019 m.

II. Pasaulinė kanapių produktų rinka - vertė ir augimo dinamika

Prognozuojama, kad palyginus su 2016 m., 2020 m. pluoštinių kanapių produktų rinka išaugs beveik dvigubai ir pasieks 5,73 mlrd. USD.

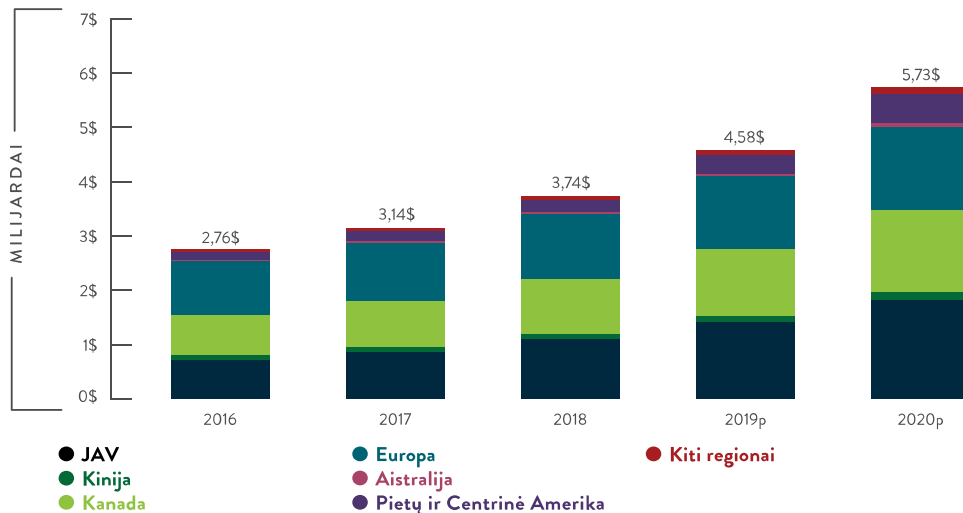
Pasauliniai pluoštinių kanapių pardavimai 2016-2020

Šaltinis: Hemp Business Journal, 2019 m.

Prognozuojama, kad rinka labiausiai augs JAV, Kanadoje ir Australijoje.

Pasauliniai pluoštinių kanapių pardavimai 2016-2020

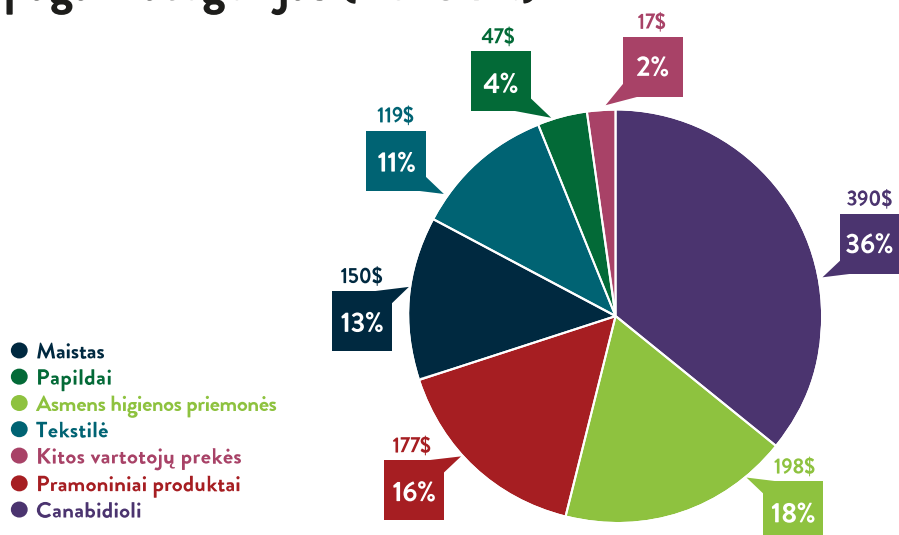

Šaltinis: Hemp Business Journal, 2019 m.

Inovatyvūs ir tradiciniai produktai

JAV ir Kanadoje pakeitus įstatyminę bazę ir leidus iš pluoštinių kanapių gaminti CBD turinčius produktus, rinką užplūdo gausybė įvairaus tipo vartotojams skirtų inovatyvių produktų. CBD tinkamas papildyti gausybę įvairių gaminių, pavyzdžiui gėrimus, maisto produktus, papildus, kosmetiką. Iš pluoštinių kanapių taip pat gaminami rūbai, jos naudojamos įvairiems ekologiškiems audiniams.

1,1 mlrd. JAV pluoštinių kanapių produktų rinka pagal kategorijas (2018 m.)

Šaltinis: Hemp Business Journal, 2019 m.

III. Pluoštinių kanapinių industrijos augimas Šiaurės Amerikoje ir Europoje

2017 m. JAV buvo 9,3 tūkst. ha pluoštinių kanapių pasėlių. Ši kultūra buvo auginama tik tose valstijose, kurios atsisakė laikytis federalinės pluoštinių kanapių draudimo politikos, o užauginta produkcija buvo naudojama tyrimams arba nišinės produkcijos gamybai.

2018 m. JAV prezidentas D.Trumpas. pasirašydamas Žemės ūkio tobulinimo aktą (dar vadinamą „Farm Bill“) nuo 2019 sausio 1 d. federaliniu lygiu JAV įteisino pluoštinių kanapių verslą - leista auginti ir perdirbti pluoštines kanapes, produkcijai panaudojant visas augalo dalis.

Po šio įstatymo priėmimo, iki metų pabaigos pasėlių plotas pasiekė 32 tūkst. ha ir toliau auga. Pagrindinėmis gamintojomis tapo tokios žemės ūkiu garsėjančios valstijos kaip Koloradas, Kentukis, Tenesis, Oregonas, Montana. Pastarojoje per šį laikotarpį pasėlių plotas išaugo nuo 212 ha iki 8,9 tūkst ha.

Valstijose, kur auginamos pluoštinės kanapės, gausiai investuojama ne tik į auginimą, bet ir į perdirbimą – statomi žaliavų saugojimo sandėliai, maisto ir produktų gamybos fabrikai. Bendra pluoštinių kanapių rinka JAV iki teisinės aplinkos suregulavimo siekė vos 700 mln. USD. Pasikeitus įstatymams, prognozuojama, kad tik CBD savo sudėtyje turinčių aliejų rinka 2023 m. pasieks 6,1 mlrd. USD.

Pluoštinių kanapių augimu tiki ir investuotojai. Akcijų biržoje per pastaruosius metus atsirado keliasdešimt kotiruojamų įmonių, kurių rinkos kapitalizacija skaičiuojama šimtais mln. USD:

Name	Symbol	Price	Change %	Volume	Market Cap	Exchange
Charlottes Web Holdings Inc	CWEB:CNX	29.000	▼ -1.02 %	154,408	\$644.07m	CSE
CV Sciences Inc.	CVSI	5.900	▼ -0.51 %	184,232	\$573.25m	OTCQB
Charlottes Web Holdings Inc	CWBHF	21.770	▼ -0.62 %	169,090	\$481.55m	OTCQX
Youngevity International Inc.	YGYI	5.710	▲ 0.00 %	9,249	\$159.87m	NCM
Lexaria Bioscience Corp	LXX:CNX	1.470	▼ -5.16 %	24,200	\$121.26m	CSE
Medical Marijuana Inc	MJNA	0.066	▲ 2.50 %	1,942,257	\$114.24m	OTCPK
Lexaria Bioscience Corp.	LXRP	1.090	▼ -5.22 %	55,286	\$89.97m	OTCQX
Isodiol International Inc.	ISOL:CNX	1.410	▼ -4.73 %	43,600	\$59.97m	CSE
Hempco Food and Fiber Inc	HEMP:CA	0.990	▲ 0.00 %	316,671	\$57.58m	TSXV
Phivida Holdings Inc.	VIDA:CNX	0.300	▲ 9.09 %	165,900	\$50.01m	CSE
Puration Inc	PURA	0.000	▲ 0.00 %	0	\$46.45m	OTCPK
Isodiol International Inc	ISOLF	1.051	▼ -4.41 %	35,204	\$44.53m	OTCQB
Level Brands Inc.	LEVB	0.002	▼ -25.00 %	660,000	\$44.34m	NYSE American
Hempco Food & Fiber Inc	HMPPF	0.689	▲ 12.92 %	196,564	\$42.88m	Greys
Phivida Holdings Inc.	PHVAF	0.870	▲ 7.41 %	468,389	\$37.66m	OTCQX

2019 m. balandžio mėn. duomenys

Kanadiečių investicijos Europoje

Kanadoje pluoštinės ir medicininės kanapės legalizuotos jau seniai, todėl čia susikūrė stipri šios šakos industrija, gausybė įmonių listinguojamos biržoje, o vien tokių rinkos kapitalizacija viršija 40 mlrd. USD.

Symbol	Company	Last	Chg	%Chg	Share Volume	Market Cap
CGC	Canopy Growth Corporation	43.24	0.00	0.00%	11,563	14,861,999,385
ACB:CA	Aurora Cannabis Inc.	12.28	0.33	2.76%	10,013,002	12,441,290,297
CRON	Cronos Group Inc.	18.40	0.00	0.00%	17,968	6,045,341,638
TLRY	Tilray Inc.	59.54	0.00	0.00%	16,509	4,770,674,533
APHA	Aphria Inc.	10.08	0.00	0.00%	32,029	2,525,860,532
HEXO:CA	HEXO Corp.	8.85	0.11	1.26%	1,253,705	1,862,360,414
OGI:CA	OrganiGram Holdings Inc	9.64	-0.06	-0.62%	684,874	1,455,760,076
TGOD:CA	The Green Organic Dutchman Holdings	4.39	0.16	3.78%	4,084,750	1,191,603,544
TRST:CA	CannTrust Holdings Inc.	10.19	0.36	3.66%	1,609,461	1,076,459,352
TER:CNX	TerrAscend Corp.	7.48	0.03	0.40%	9,956	718,851,839

2019 m. balandžio mėn. duomenys

Naujas reguliavimas suteikė JAV pluoštinių kanapių rinkai stiprų impulsą, tačiau dėl teisinių apribojimų, Kanados medicininių ir pluoštinių kanapių gamintojai negali investuoti šioje rinkoje. Siekdami neprarasti pranašumo, jie savo investicijas nukreipė į ES, kur pluoštinės kanapės auginamos jau daugelį metų, produkcijai realizuoti tinkama stipri vidaus rinka. Didžiausia dalis investicijų tenka šalims, kurių dirvožemis palankus pluoštinių kanapių auginimui. Tai Lietuva, Latvija, Estija (dalinai), Lenkija, Rumunija, Bulgarija.

Potencialas augti

Dėl esamo reguliavimo, šiuo metu Europoje ir Lietuvoje dominuoja produktų iš kanapių pluošto gamyba, vystomas sėklų perdirbimas į aliejų, baltymus, miltus.

Tuo tarpu kanadiečių įmonės investuoja į pluoštinių kanapių augintojus ir laukia, kol bus įteisinta produktų iš visų kanapės augalo dalių gamyba. JAV pavyzdys rodo, kad poreikis tokiems produktams yra didžiulis, o pirmosios valstybės su palankia teisine terpe susilauks gausių investicijų į pluoštinių kanapių produktų gamybą. Tai reiškia papildomus į valstybės biudžetą surinktus mokesčius, darbo vietas, augantį eksportą, tarptautinį konkurencingumą, vietinių paslaugas teikiančių kompanijų augimą.

Investicijos Europoje

Šalis	Investicija	Suma
Italija	Kanados „Canopy Rivers“ tęsia investicijas į savo dukterinę įmonę „CanapaR Italy“ taip plėsdama CBD aliejų gamybą	15,4 mln. EUR
Rumunija	Olandijos „HempFlax“ investavimo į pluošinių kanapių perdirbimo fabriką	4,3 mln. EUR
Serbija	Kanados „International Cannabis Crop.“ investavo į Serbijos „Eviana Health Corporation“ siekdama užtikrinti CBD ekstrakto tiekimą	0,67 mln. EUR
	Kanados „Organigram Holding Incd.“ investavo į Serbijos „Eviana Health Corporation“	8,8 mln. EUR
Lenkija	„The Green Organic Dutchman“ įsigijo Lenkijos pluošinių kanapių augintoją ir perdirbėją „HemPoland“	13,7 mln. EUR
Estija	Kooperatyvas „Organic Estonian Protein Cooperation“ investavo į pluoštinių kanapių sėklų produktų plėtrą	2 mln. EUR
Lietuva	Kanados „Aurora Cannabis“ įsigijo Lietuvos pluošinių kanapių augintoją ir perdirbėją „AgroPro“/„Borela“	8 mln. EUR
	„Narūralus pluoštas“ stato pluoštinių kanapių stiebelių apdorojimo fabriką Kėdainių LEZ	7 mln. EUR
	„Endobiotech“ kuria funkcionaliųjų ingredientų tyrimo centrą Kauno r.	3,7 mln. EUR

IV. Potencialas augti Lietuvoje

Investicijos į gamybą

Pluoštinių kultūrų augintojų asociacijos duomenimis, vien „Agropro“, šiemet į veiklos plėtrą investuos 4 mln. EUR ir sukurs 35 gerai apmokamas darbo vietas, o pasikeitus reguliavimui, užsienio investuotojai per 2019 m. į pluoštinių kanapių perdirbimą investuotų daugiau nei 75 mln. EUR ir sukurtų 130 gerai apmokamų darbo vietų. Asociacijos žiniomis, vietos investuotojai planuoja iki 10 mln. EUR investicijas į pluoštinių kanapių perdirbimą.

Nauda ūkininkams

Leidus perdirbti visą kanapės augalą, ne tik jo sėklas, vieno hektaro ūkininkams generuojamos pajamos išaugs nuo 300 EUR iki 4100 EUR per hektarą:

- 6 t. pluošto, kurių vidutinė kaina 100 EUR/t (600 EUR)
- 700 kg lapijos skirtos CBD gamybai po 5 EUR/kg (3500 EUR)

Ūkiams, kurie vykdo pirminį perdirbimą, šios pajamos gali išaugti dar daugiau:

- 2 tonos pluošto po 800 EUR (1600 EUR)
- 4 tonos spalijų po 300 EUR (1200 EUR)
- 36 kg. CBD ekstrakto po 1000 EUR (36 000 EUR)

Nauda valstybei

PKAA duomenimis, 100 naujai sukurtų, aukštą pridėtinę vertę kuriančių, darbo vietų Lietuvos valstybei per metus atneštų apie 1-1,5 mln. EUR gyventojų pajamų mokesčių. Be to, pluoštinių kanapių produktų gamybos fabrikai būtų kuriami šalia gamintojų, todėl šios darbo vietos pagyvintų regionų ekonomiką.

Prognozuojama, kad liberalizavus produktų gamybos taisykles, vien pirmaisiais metais gamintojų apyvarta pasieks 200 mln. EUR, o beveik visa produkcija bus eksportuojama ir suteiks teigiamą impulsą Lietuvos prekybos balansui. Auganti konkurencija taip pat augins iš ūkininkų superkamos žaliavos kainas.

Numanomas sektoriaus pelningumas – apie 20%, o tai reiškia 8-10 mln. EUR į valstybės biudžetą sumokėto pelno mokesčio.

Remiantis ekonominio multiplikatoriaus metodika, kiekvienas milijonas tiesioginių investicijų gamybos sektoriuje Lietuvoje sukuria 3 mln. eurų dėl iš vietos verslo perkamų paslaugų. Tai reiškia, kad vien planuojamos 75 mln. EUR investicijos sukurs daugiau nei 225 mln. EUR naudą Lietuvai.

IV. Kanapių produktų reguliavimas pasaulyje ir Europos sąjungoje

Vertinant ir pristatant kanapių industrijos teisinio reguliavimo kontekstą, svarbu atskirti pluoštinių kanapių produktus/gaminius ir kitų kanapių produktus.

Pluoštinių kanapių produktai gaminami iš pluoštinės kanapės, kuri yra teisėtai auginama **visose** ES šalyse. Tai yra tokia kanapių rūšis, kurioje yra sumažintas psichoaktyvios medžiagos (THC) kiekis, todėl ji nėra tinkama rekreacijai. Tačiau tai yra žaliava, naudojama sukuriant didelės pridėtinės vertės galutinį produktą.

Pluoštinės kanapės perdirbimo ir galutinio produkto gamybos bei tiekimo į rinką reguliavimas kiekvienoje valstybėje skiriasi. Vienos valstybės pasirinko labai aiškią kryptį, pavyzdžiui, tiesiogiai numatant, kad pluoštinių kanapių perdirbimas yra leidžiama veikla, pvz., ryškiausias pavyzdys – Lenkija, kitos draudžia perdirbimą, bet nedraudžia galutinio produkto tiekimo į rinką, pvz., Nyderlandai, dar kitos nėra sureguliusios perdirbimo proceso, todėl teisinė aplinka yra neaiški, pvz., Lietuva, Latvija, Estija.

Pasaulinio reguliavimo pagrindai

Šiuo metu kanapės (visas augalas) ir kanapių aliejus bei ekstraktai yra įtraukti į narkotinių medžiagų kontrolės mechanizmą, tačiau vienas kanapėse esantis kanabinoidas *kanabidiolis* (CBD), kurio produktų rinka pasaulyje (tiek paklausa, tiek pasiūla) plečiasi itin sparčiai, nėra įtrauktas į tarptautinio reguliavimo mechanizmą. Tą yra tiesiogiai pripažinusi Pasaulinė sveikatos organizacija (PSO) ir ekspertų komitetas vertinantis narkotines medžiagas (ECDD). Priešingai, ECDD tiesiogiai pripažino, kad nėra pagrindo įtraukti CBD į narkotinių ir psichotropinių medžiagų sąrašus, kuriuos tvirtina galiojančios tarptautinės konvencijos¹.

Pastebėtina, kad PSO 2019 m. sausio mėnesį yra pateikusi rekomendacijas, kurioms pritarus kanapės ir su jomis susijusių medžiagų suskirstymas tarptautiniu reguliavimu paremtuose narkotinių ir psichotropinių medžiagų sąrašuose pasikeis, pvz.: kanapių ekstraktai ir tinktūros bus išbrauktos iš reguliuojamo tarptautinio I sąrašo. O tam tikri preparatai, kurių sudėtyje būtų kanapių (natūralių ar cheminių), būtų įtraukti į silpnesnės kontrolės sąrašą (III Sąrašą).

PSO ir ECDD savo rekomendacijose tiesiogiai nurodė, kad turi būti įvestas į galiojančias konvencijas toks komentaras „*preparatai, kurių sudėtyje yra daugiausia kanabidiolio ir ne daugiau kaip 0,2 proc. Delta-9-tetrahidrokanabinolio, nėra kontroliuojami tarptautiniu mastu*“². Taip siekiama palengvinti valstybių narių valdžios institucijų vertinimą dėl CBD produktų.

Kitų šalių pluoštinių kanapių verslo liberalizavimo geroji patirtis sparčiai auga, ypač atkreipiant dėmesį į JAV pluoštinių kanapių verslo teisinio reglamentavimo patirtį. Prezidentas D.Trumpas 2018 m. gruodžio 20 d. pasirašydamas Žemės ūkio tobulinimo aktą (dar vadinamą „Farm Bill“)

¹ https://www.who.int/medicines/access/controlled-substances/5.2_CBD.pdf

² <https://mjbizdaily.com/wp-content/uploads/2019/01/Annex-1-41-ECDD-recommendations-cannabis-22Jan19.pdf>

nuo 2019 sausio 1 d. federaliniu lygiu JAV įteisino pluoštinių kanapių verslą (žr. <https://www.agriculture.senate.gov/2018-farm-bill>). Įstatymas išplėtė „kanapių“ apibrėžimą ir į pluoštinių kanapių sampratą įtraukė visas šio augalo dalis, taip pat iš kanapių pagamintus (kai THC koncentracija neviršija JAV leistinos dalies – 0,3 proc.) produktus, taip pat legalizavo visus pluoštinės kanapės perdirbimo būdus. Naujas įstatymas aiškiai apibrėžia, kad pluoštinės kanapės ir iš jų pagaminti produktai, pvz., CBD, nepatenka į Narkotinių ir kontroliuojamųjų medžiagų sąrašą.

ES teisės reguliavimas

Europos Sąjunga (ES) nėra priėmusi vieningo kanapių (tiek pluoštinių, tiek kitų) produktų reguliavimo, todėl kiekviena ES narė turi diskreciją priimti ir taikyti tokį nacionalinį reguliavimą, kuris atitiktų jos politinį, socialinį, teisinį ir kultūrinį kontekstą.

Tačiau iš ES jau yra užuomazgų, skatinančių iniciatyvą dėl vieningo kanapių produktų, pirmiausiai orientuotų į medicininį panaudojimą, reguliavimo. 2019 m. vasario 13 d. Europos Parlamentas, atsižvelgęs į pateiktą klausimą Komisijai dėl kanapių naudojimo gydymo tikslais, priėmė rezoliuciją dėl kanapių naudojimo gydymo tikslais³. Europos Parlamentas, įvertinęs, be kita ko, kad „*kadangi net nacionalinėse administracijose vis dar būna nesusipratimų dėl skirtingų kanapių naudojimo būdų, dažnai painiojamas kanapių legalizavimas pramoginio vartojimo tikslais ir būtinybė visiems pacientams, kuriems to reikia, suteikti saugią ir teisėtą prieigą prie kanapių gydymo tikslais*“, paragino: „*Komisiją ir nacionalines valdžios institucijas bendradarbiauti siekiant nustatyti teisinę medicininių kanapių apibrėžtį ir aiškiai atskirti kanapių pagrindu pagamintus vaistus, kuriuos patvirtino EMA ar kitos reguliavimo agentūros, medicininės kanapės, dėl kurių klinikiniai tyrimai nebuvo atlikti, ir kitokiais būdais naudojamas kanapės (pramoginis vartojimas ar naudojimas pramonėje)*“.

Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras yra pateikęs bendrą poziciją dėl „žemo THC lygio kanapių produktų“, pažymėjęs, kad rinkoje kanapių aliejus yra parduodamas rinkoje sveikatingumo maisto parduotuvėse ar specializuotose parduotuvėse net keliose ES šalyse, įskaitant Prancūziją, Italiją, Liuksemburgą ir Austriją. Pardavimai vyko remiantis teiginiu, kad šie produktai neturi arba turi itin žemą intoksikacinį poveikį, todėl jie nėra kontroliuojami pagal narkotikų įstatymus.⁴

---

³ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P8-TA-2019-0113&language=LT&ring=B8-2019-0071>

⁴ http://www.emcdda.europa.eu/news/2018/low-thc-cannabis-products-being-sold-in-the-EU%E2%80%93key-legal-issues_en

Nacionalinis reguliavimas

Valstybė	Ar leidžiama perdirbti pluoštinę kanapę, siekiant pagaminti CBD produktus	Ar CBD produktai yra leidžiami	Koks leistinas THC kiekis produktuose, kurie nėra vartojami medicininiais tikslais, t.y. ar kaip pagamintas preparatas ar kaip neperdirbta kanapė
Lenkija	Pluoštinę kanapę leidžiama perdirbti šiais tikslais: <ul style="list-style-type: none"> • tekstilės • chemijos • popieriaus • maisto • farmacijos • kosmetikos • statybos produktų pramonėje 	Nėra draudžiami	Iki 0.2 % (sausos augalo masėje)
JK	Ne	Nėra draudžiami	nežinoma
Nyderlandai	Ne	Leidžiami	Iki 0.2 %
Šveicarija	Leidžiama	Leidžiami	Iki 1 %
Vokietija	Leidžiama	Leidžiami	Yra rekomenduotini THT lygiai atskiroms produktų kategorijoms ⁵
Graikija ⁶	Leidžiama	Leidžiami	Iki 0.2 %

V. Kokių esminių reguliacinių pokyčių reikia/tikimasi, siekiant investicijų ir jų efekto.

5

https://mobil.bfr.bund.de/en/communication_and_public_relations/press_releases/2000/07/bgvm_recommends_guidance_values_for_thc_tetrahydrocannabinol_in_hemp_containing_foods-1309.html

6

https://www.enterprisegreece.gov.gr/images/public/publications/Licensing_procedure_for_investments_in_Pharmaceutical_Cannabis.pdf

Egzistuojantis teisinis reguliavimas.

Nuo 2013 m. Lietuvoje galiojantis Pluoštinių kanapių įstatymas leidžia auginti kanapinių (Cannabaceae) šeimos sėjamosios kanapės (*Cannabis sativa* L.) rūšies veislių augalus, kurių išdžiovintoje medžiagoje THC yra ne daugiau kaip 0,2 proc. Auginimas leidžiamas tik pramoniniams tikslams (pluoštui ir sėkloms) ir sodininkystei. Įgyvendinamieji teisės aktai numato reikalavimus dėl pluoštinių kanapių auginimo, pluoštinių kanapių produktų tiekimo rinkai, tačiau nėra reguliavimo dėl pluoštinės kanapės perdirbimo ar pluoštinių kanapių gaminių.

Kas atgraso investicijas į pluoštinių kanapių industriją?

Teisinio reguliavimo dėl pluoštinių kanapių perdirbimo spraga.

Ko reikia?

Aiškiai įtvirtinti, jog pluoštinės kanapės gali būti perdirbamos, siekiant pagaminti pluoštinių kanapių gaminius ir produktus. Galiojančios pluoštinių kanapių teisinės bazės tobulinimas yra būtinas patrauklios investicinės aplinkos, atitinkančios globalias ar regionines pluoštinių kanapių gaminių industrijos tendencijas, užtikrinimui Lietuvoje. Būtinai teisiniai pokyčiai yra susiję ne su psichoaktyvių ir kontroliuojamų medžiagų gamybos reguliavimu, bet su medžiagomis, kurias Pasaulinė sveikatos organizacija patvirtino kaip saugias ir nepatenkančias į kontroliuojamų medžiagų sąrašą.

Pasiūlymai.

Atsižvelgti į vykstančio kitų šalių pluoštinių kanapių verslo liberalizavimo gerą patirtį ir pakeisti Pluoštinių kanapių įstatymą bei jį įgyvendinamuosius teisės aktus:

- patikslinti, kad pluoštinės kanapės gali būti auginamos pramoniniais tikslais ir sodininkystei;
- aiškiai numatyti, kad pluoštinės kanapės (visas augalas) gali būti perdirbamos, siekiant pagaminti pluoštinių kanapių gaminius, atitinkančius kokybės ir saugumo standartus;
- leisti realizuoti pluoštinių kanapių gaminius rinkoje ir eksportuoti, laikantis Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijomis nustatytų pluoštinių kanapių gaminiuose THC kiekių
- apibrėžti reikalavimus, skirtus gamintojams, gaminantiems ir tiekiantiems į rinką pluoštinių kanapių gaminius;
- numatyti gamybinės veiklos ir pluoštinių kanapių gaminių kontrolės mechanizmą.

Apie PKAA

Pluoštinių kultūrų augintojų asociacija (PKAA) – pluoštinių augalų (kanapių) augintojus, perdirbėjus ir pardavėjus vienijanti organizacija. PKAA nariai yra didžiausi Lietuvos pluoštinių kanapių rinkos dalyviai. Asociacijos funkcija yra sutelkti pluoštinių kultūrų augintojus bendrai veiklai ir teikti aukščiausios kokybės pluoštinių kanapių produktus ir paslaugas Lietuvos bei užsienio rinkai, siekiant visapusiško bendradarbiavimo su Lietuvos Respublikos ir užsienio viešaisiais ir privačiais asmenimis, tarptautinėmis organizacijomis, įstaigomis ir kitais subjektais.

Pluoštinių kultūrų augintojų asociacija

Vadovas Paulius Paršėlūnas

+370 687 57565

info@pkaa.lt

www.pkaa.lt